

II. Til Ellestedes og omliggende Sognes Historie.

Ellested i Gudme Herred er kun et lille Sogn og har aldrig været andet. Den fattige Kirke maatte derfor i Middelalderen støttes ved talrige Indulgensbreve¹⁾. Allerede den Gang var Sognet annekteret til Ryslinge, og saaledes vedblev det at være en rum Tid efter Reformationen, indtil andre Kombinationer indtraadte, der endte med, at Sognet annekteredes til Gislev, til hvilket Sogn det endnu er knyttet. — Efterfølgende Breve give gode Oplysninger om disse Forhold.

1.

Her Niels Jensen, sogne prest thill Ryslinge sognen, fick stadfestelse paa iiij breffue, liudendis, vt sequitur.

Wy Frederich giøre alle witterligt, ath thenne breffuisere Her Niels Jensen, sogne prest thiill Ryslinge sognen, haffuer nu hafft for oss fire obne beseglede pergaments breffue, liudendis ord fran ord, som her efftherfølger.

Thett første: Wy Karll mett Gudtz naade biscop i Otthense, mester Hans Wrne prouest i sammestedt, mester Claus Andersen prior vdj Dalum, Jep Pawe sogne prest thiill Lunde, Jørgen Marsuin høffuismand paa Nyborg och Jørgen Wrne i Hynnemaade webner giøre witterliigt for alle neruerrendis och komme skullendis i thette wort obne breff, ath aar effther Gudtz byrdth thusindt firehundrit halffemptesindthiuffue paa thett fierde, mandagen nest effther Sanctj Paulj conuersionis dag war skickit i rette for oss paa wor biscops gaard vdj Otthense hederlige mend Her

¹⁾ Hamsforts Udtog af en Række saadanne Breve findes meddelt i mine Historiske Kildeskrifter 2. R. II, 522—3.

Peder i Ruslinge paa thend ene och Her Hans Henrichszenn i Herrestedt paa thend anden siide, sogne prester, om thrette och deele thennom emellom war om thend thind, som seduan er ath thiendis aff en jord, som kaldis Skoufftofft; huad heller ther aff bør ath thiendis thiill Elffuested kircke och prest eller thiill Herrested kircke och prest. Ther paa laffde for^{ne} ther Peder for oss paa sine och Elffuested kirckis wegne nogre breffue [och] beseglede beuising i rette, først itt wittne, som war thagit paa Giisle sogne steffne, liudendis ath xij dannemend wittnede, thennom aldrig ath haffue hørt eller spurtt, ath noger thiid haffde werit thiendit eller begierit thiende thiil Herrested prest och kircke aff Skoutoffte jord føre ennd aff for^{ne} Her Hanns; paa samme sogne steffne och thiid framginge och ij dannemend och en quinnde, som haffde boett i lang thiid paa for^{ne} sted och bolig, wittnede, ath i xl aar war ther aldrig thiendett aff for^{ne} jord thiill Herrested kircke; wittnede och Jørgenn Kollj paa xx aar, som fød war j Herrested sogen. Jthem ith andett wittne, som thagit war paa Ørebecks sogne steffne, liudendis, ath viij dannemend wittnede, them ey andett wide eller spørge kunde, end ath thend thiende, som giffuis aff Attroppe och synderlig Skoufftofft, eyes ath thienndes thiill for^{ne} Elffuested kircke och prest, och ey haffuer werit ther fraa, wden naar som Eluested sogen war i leige latt thiill for^{ne} Ørebecks eller Herrestedes sogne prester. Jthem it thingswittne, som war thagit paa Windingherritz thing, liudendis ath viij dannemend wittnede ther paa thinge, thennom ey sandeliger kunde spørge aff gode mend och gamle oldinge, end thend thiende aff Skoutoffte eyes aff rette ath thienndes thiill for^{ne} Elffuested kircke och prest, thill saa lange werdige fader mett Gud Her biscop Karll, biscop i Otthense, eller hanns hederlig capitell finde ther anden dom paa. Fremlagde och for^{ne} Her Peder ett wittne, war thagit paa offuerdooom i Nyborg, ath Her Morthenn Pederssenn, wor naadige frues capelan, och Her Annders Edder, prester,

wittnede ther paa theris gode thro, siell och sanding, att the alldriig kreffde eller finge thiende aff for^{ne} Elffuested sogen eller aff noger, ther bodde, emen the for^{ne} Herrestedt kirke i leige haffde. Frembdellis paa thend anden siide lagde for^{ne} Her Hans Henrichszen ingen breffue eller beuisning wdj rette her emodt. Tha ephther for^{ne} Her Peders breffue och bewisning, som handt ther wdj rette haffde lagt, och for^{ne} Her Hans Henrichsøn ther emoet ingen breffue eller bewisning haffde, for huilken sag hand ther i rette steffnd war, funde wij for rette, att for^{ne} Her Peder och Elffuestedt kirke skulle nyde och beholde all thend thiende, som bør att thiendes aff for^{ne} Attroppe og Skofftofft som tillforn, till saa lenge for^{ne} Her Hans Henrichsøn fremfører breffue och bewisninge, met huilke hand kand rygge aff rette for^{ne} Her Peders wittne och bevisning. In cuius rej fidem & testimonium secretum nostrum presentibus est appensum. Datum anno, die, loco prenotato.

Thett andit: Wij ephthers^{ne} Jørgen Wrne i Hinnemadt, landtztommer wdj Fyn, Jffuer Jensøn, sogneprest i Høruppe, Henrich Jepsen capellan i Gisle, Knud Tygesøn wepner, Jesper Allinge i Ryslinge, Jes Hwidt i Lerop, Bertell Dauidson i Gisle och Morthen Degen i Redinge, wij giørre witterligt i thette wort obne breff, att aar ephther Gudtz byrdt tusende fiirehundrede halffemptesindtztuiffue paa thet fierde, feria 2da post misericordiam dominj, hørde [wi] och saage, att kirckewerge och sognemendt gjorde en lauheffdt, som ther wor forfundit paa Winningherritzting aff dommeren och dannemendt, som dommeren selft tillstodt paa for^{ne} aastedt i saa maade, som her ephther föllger. Tha sagde for^{ne} kirke werger, att the hagde omgangit Skoutoffte och Attroppe by och i huermandtz gaardt och Ellebeck och Bollemosze och tilbage igien til for^{ne} Elffuestedt kirckegaardt, och bleffue ther standendis, och sagde saa, att all thend thiend, almissee och andenn rettighedt, som bør att gaa aff for^{ne} Skouthoffte och Attroppe bye, Ellebeck och Bollemoesze och the xxx skiepper byg, som for^{ne} kircke,

Eluested kircke och prest haffue aff Mordhu thiil thiend (!), och sagde for^{ne} kirckeuenger saa, ath for^{ne} Eluested kircke haffuer hafftt thiend, almyse, ploubrødt och ald rettighede paa thend hellige kirckis wegne och sogneprestens wegne aff for^{ne} jordt och bye och gaarde, som bør ath gaa aff rette; och sagde, ath for^{ne} Eluestedt kircke och prest haffue hafftt i xl aar och mere wildett och wkiert, och kiennendis the, kircke och prest i Herrestedt ingen rettighet ath haffue i thisse for^{ne} thiend och annden redsell. Her paa bade the them saa Gud hielpe och gjorde theris laugheffdt mett sogne mend, gillemend och gieffue lauthime-dags, som lougen indeholder, och them war forfundit. Jthem wij for^{ne} adspurde thend menige almue, som ther hoess war, om nogen prest i Herrestedt haffuer ilskett eller kiertt paa for^{ne} thiend och rettighet, som bør ath gaa aff Eluestedt sogen, tha wittnade for^{ne} almue och sagde ney, før end nu ath for^{ne} Her Hans Henrichsen paatall. Ath saa er gangit och farit i alle maade, thett wittne wij mett wore indsegle hengendis neden for thette breff. Datum vt supra.

Thett tredie: Jørgen Wrne, landtzdommer i Fyenn, mester Klaus Anderszen prior i Dalum, Knud Wrne, Mogens Pedersen j Huntzloff wepner, Anders Thielleszenn fogit paa Blonnstvedt, Eske Huidt byfogit j Otthensse, Jes Tweszen raadmand ibidem och Jess Lauritzsen herritzfogit j Skammeherit euindeligen helse mett Gud: wij giøre witterliigt i thette wort obne breff, ath aar effther Gudtz byrdt mcdxciiij sabato cantate tha war skickit for oss och dannemend flere paa Fønbo landtztinng beskeden mand Jess Oluffszen i Attroppe och bedis om ett thingswittne aff viij dannemendt, som war Jess Thueszenn, raadmand vdi Otthensz, Lauritz Pederszen, herritzfogit i Sallingherrit, Jesz Lauritzsen herritzfogit i Skammeherrit, Peder Kielszen i Birckit, Erich Byg i Dormetzstrup, Knud Hanszen i Stormosze, Anders Eskemannd i Olsted och Niels Juell i Oyrdrup, huilcke viij for^{ne} dannemend alle sam-

drechtelig wunde paa theris gode thro, siell och sanden, ath the hørde och saae same dag inden thinge, ath for^{ne} Jes Oelszen och Hans Pederszen, kircke werger thiill Ellestedt kircke, och hade theris laghøringer inden thinge och hiemblett saa, ath for^{ne} kircke werger giorde theris log och logheffdt paa Attroppe, Skoufftofft och xxx skpr. byg j Mordu, ath thett aff rette hørett ath thiendes thiill Ellested kircke aarlig och presten ibidem och ey thill Herrestedt kircke eller prest, och war Her Hanns Henrichszen j' Herrested och kircke werger ibidem thiill thette loglig tinge steffnt. Ath saa gick for oss, thet vittne wij for^{ne} mett wore indsegle hengendis neden for thette wort obnne breff. Datum anno, die et loco vt supra.

Thett fierde: Erich Krumdige, Jørgen Quitzow, Anders Emmickszen, Jacob Brochenhuus kon: Matts: wor kieriste naadige herris befningsmenndt, Johann Brockennhuus thiill Wollersløff, Knud Ebbeszen thil Kouxbøll och Jacob Hardenbiereg thill Sandolt webnere, wij giøre witterligt for alle: Aar effther Gudtz byrdth mdxxxix tyugennde dag jule thiill landemode j Otthense for oss menige ridder-skaff i Fyen war schickede hederlige mend Her Clemett Pederszen, sogneprest thiill Herrestedt, paa thend ene och Her Niels Pederszen thiill Elluffsted paa thend anden siide om thrette them emellom var om Attrop bye, Her Clemitt wilde haffue thill Herrested sogen ligge skulle. Thj hand sagde: Attroppe ligger paa Herrested sogen grundt, och ald Attroppe byes affling falder paa Herritzsted sogen grundt. Ther thil suarit for^{ne} Her Niels Pederszen, sagde och beuiste, ath Attruppe bye aff arrild, alle mendtz minde, haffuer werit och legit thiill Elluffsted sogen, och ther som Attrup ther fran kommer, tha war icke siiden mere egien ther thiill end xij decimantes, som nogit formotte, och aff them kunde icke sognepresten sammesteds fange sin wnderholding. Tha effther thiiltall och giensuar, breffue och beuisning och sagens leilighet forfare wij, ath for^{ne} Herrested sogen er ett gott stoert sogen och gantz well

formaa ath holde theris sogne prest til erlig och øffrendis wnderholdinng, och Elluffsted sogen er fægje aff almw och ey formaa theris sogne prest thil redelig ath holde, om Attroppe ther fran komme; thj sagde och samptyckte wij saa ther om paa kon: Matt: wor kieriste naadigste herris wegne, ath saa skall were och bliffue mett for^{ne} sogner, som thill forn aff arrildtz thiid werit haffuer. Thett wittne wij for^{ne} mett wore beseglinge neden for thette wort obne breff. Datum vt etc.

End haffde hand for oss it obit beseglit papirs breff, lydendis som effther staar: Wij effther^{ne} Frantz Brockenhuus, kon: Matt: embitzmand paa Nyborg, Her Niels Pedersen, prouest och sogne prest i Nyborg, Peder Jacobszen, Jens Mortensen, borgemestere, och Hans Friisz, raadmandt i sammestedt, giørendis alle wittherliigt och kiendis mett thette wort obne breff, aar etc. mdlvj sabato jubilate for oss hagde Niels Mulle och Niels Koll i Kolleroppe, kircke werger thiill Elluffsted kircke, vdj rette steffnett Jens Matzen och Joest Nielszen, kirckeuenger thil Herrestedt kircke, och hagde thennom thiilforne loughligen deelt och thilthalit thiil Herritzsted bircke tinng for treduge skiepper byg, som Herrested kircke skulle aarligen giffue thiill Elluffsted kircke och presten, och war the paa begge parter ther fran och indfunden for oss i rette om thend sag mett hues breffue och beuisninger, the ther paa haffue. Tha lod the lesze adskillige breffue paa baade siider om samme thrette, och lod Elluffsted kircke werger lesze ith beseglit pergamentz breff, som salig Erich Krommedige, Jørgen Quitzow, Jacob Brockenhuus, Johan Brockenhuus, Knud Ebbesen, Jacob Hardenberg och Anders Emmichszen thiil Steensgaardt hagde wdgiffuit wed gudtz aar mdxxxix. Effthertthj for^{ne} Herrested sogen er ett gott stortt sogen och formue sielf sin prest ath wnderholde, Olluffsted (sic) sogen findis en fægje almue vdj, mett flere ord och artickler, som samme godemendtz dom indeholder, fand wij for^{ne} Herritzsted kirckeuenger thiill ath fornøgie Elluffsted kircke

werger saa mögen biug och rettighet, som egien stannder, siiden for^{ne} godemendtz dom bleff wdgiffuit, och her effther ath wdgiffue aarligen xxx skiepper byg och huisz anden rettighet thiill for^{ne} Elluffsted kircke och presten, som the aff arrildtz thiid giffuet haffuer, effther the gode mendtz doms liudelse, och emeden samme theris breffue ere wed sin fulde macht, som Elluffsted kircke werger ther paa haffuer. Thill ydermere winnisbyrd trækker wij wore besegling neden paa thette wort obne breff.

Huilcke breffue wij aff wor synderlige gunst och naade haffue fuldbyrdt, samptyckt och stadfest och nu mett thette wort obne breff fuldbyrde, samptycke och stadfeste wed sin fulde macht ath bliffue vdj alle sine ord, puncter och artickle, effther som the vdj alle maade wduiszer och indeholder. Giffuitt Frederichsborg vj Septembris anno 70.

Registre over alle Lande Nr. 10, Fol. 164 ff.

2.

Wij Christian den Fierde (osv.) Giøre alle witterligt, at eptersom wj naadigst komme wdj forfaring, huorledis i wortt land Fyen i Nyeborg Leen schall findis tuende Sogner som heder Ryslinge och Ellested, huilcke schall werre saa ringe, at aff dennem en Sogneprest sig icke schulle kunde wnderholde, wj och naadigst erfarer, strax hos for^{ne} tuende Sogner tuende andre sogner att ligge, wed naffn Herrested och Gisle, huilcke alle for^{ne} fire Sogner nu aff trende Sogneprester schall betienis: Daa paa det at Guds Ords tiennere derris nødtørfftig wnderholdning kunde haffue, haffuer wj aff Christelig Øffrighedz omsorig naadigst for gott erachtet, beuilget och samptycket, och nu med dette wort obne breff beuilge och sambtøcke, at naar nogen aff for^{ne} trende prester, som nu for^{ne} fire Sogner betienne, hender med døden at affgaa, schall for^{ne} fire Sogner samen annexeris, aff tuende prester at betiennis, nemblig Herrested och Ellested tillsammen, och Gisleuff och Rysslinge till sammen. Thj forbiude wi wore Fougitter (etc.). Giffuet

paa wort Slott Kiøbenhaffn den 21 Januarij Anno 1625.
Wnder wortt Zignett.

Christian.

Orig. i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 4. Vedlagt er Kongens Brev til Biskop Hans Michelsen, hvorved ovenstaaende aabne Brev fremsendes, og det paalægges ham i Fremtiden at forholde sig derefter.

3.

Henning Walkendorp och Gregers Krabbe fick breff,
Ellested sognetiende anrørendes.

C. 4tus.

W. G. T. Wiider, att efftersom oss Elsch. Jesper Friiss till Ørbeclunde, wor mand och tienner, oss vnderdanigst lader andrage, huorledis Ellested Sogne tiende skall vere for høyt satt paa Affgift, formedelst Atteruppebye skall verre ødelagtt: Da bede wi eder och wille, attj dess leilighed flitteligen forfarer, och siden Affgifften aff samme tiende setter, som billigt kand ehragtiss, och forsuarligtt kand verre. Dermed etc. Frederiksborg den 16 Martij Anno 1631.

Fynske Tegnelser IV, 133.

4.

Mogens Kaass i Raadet fick breff, saa och Doctor Hans Michelsenn at erklere dennem om Suindinge Sogn.

C. 4tus.

W. S. G. T. Wider, efftersom oss Elsch^e Henning Walchendorp till Glorup, vor Mand, Tiener och Befalingsmand paa vor Gaard i Odense, vnderdanigst aff os haffuer verret begerendis, at vi naadigst ville tilstede, det nogle hans bønder och tiennere udj Suindinge Lamdrup boendis, nemlich ni hele gaarde och tre halffue gaarde, som gaar till Gisløff Kiercke, matte her epter lige med andre hans tienere i same bye søge hans egen Sognekiercke Suindinge: Da effterdj berettis, Presten till Gisløff sogn vdj den och

Annex Sognett att haffue till sammen Decimantes j^{et} xj, och derimod Suindinge Sogn at skall være ringe och ickon xxxvij decimantes och fire møller, da bede vj eder och naadigst ville, att I [eder] medt forderligste imod oss erklere, om for^{ne} gaarde udj Suindinge Lambdrup kand medt guode føye bevilgis eller icke. Dermed etc. Odense den 8 Aprilis Anno 1632.

Fynske Tegnelse IV, 186—7 I Rigsarkivet, Saml. t. Adelens Hist. Fasc. 17, Nr. 105 findes fire Breve (af 1632) til Kansler Chr. Friis (fra Mogens Kaas, Biskop Hans Michelsen og Præsten Jens Jespersen i Gislev) angaaende den i ovenstaaende Kongebrev omhandlede Sag.

5.

Her Mogens Kaas fick breff Ellested sognetiende anlangendis.

C. 4tus.

W. S. G. T. Efftersom paa Affgifften aff Korntienden vdi Ellested sogen nogen tid forleden er giort Affslag, aff Aarsag Atterup bye der vdi Sognett var ødelagt, och vi nu forfare, vor och Cronens part aff be^m tiende att were funderit till Nyborigh schole, som aff sin indkomst intett bør att miste, saa och Borgemester och Raad vdi vor Kiøbsted Nyborigh offuerbødig were, den forige och fulde Affgiftt deraff at yde: Da dersom Os Elschelige Jesper Fris thill Ørbecklund, vor Mand och Thiener, som den nu vdi Feste haffuer, icke deraff vill giffve bet^e forrige Affgiftt, ey heller sognemendene der vdi sognet, som efter hannem bør att were dett nest, da bede Wi eder och wille, att I den til tvende Borgemester och Raad i Nyborrig deris middel bortfester. Dog at Jesper Fris sin vdgiffne Feste igien giffvis och fornøgis. D. Skanderborig 17 Martij 1634.

Fynske Tegnelse IV, 278 b.

6.

Christian den fierde (osv.) Vor synderlig Gunst thilforn. Wider, efftersom wii aff oss elsch. Her Mogens Kaas

till Støffringgaard, Ridder, wor Mand, Raad og Embidtzmand paa wortt Slott Nyborig, saauellsom eders wnderdanigste erklæring naadigst erfarer, Ellested och Gisløff Kiercher well att kunde annexeris och her effter aff en prest, effter oss elsch. Her Christen Thomesens till Stouffgaard, wor tro Mand, Raad, Cancellar och Befallingsmand udj St. Knudtz Kloster, hans wnderdanigst Begiering, betiennis, och Herrested och Rysling aff en anden; Ellested och Gisløff dertill medt at ligge hinanden nermest: Daa er wii naadigst tillfredtz, saa och eder her medt naadigst bede och befalle, attj strax giører den Anordning, att Ellested och Gisløff Sogner, som begge for^{ne} Her Christen Thomesens Sognekiercher till hans gaard Lychisholmb, annexeris, och her effter altid aff en prest betiennis, iligemaade och att Ryslinge och Herrested Sogner her effter samblis och annexeris. Dermedt scheer wor Willie. Befalendis eder Gud. Schreffuet paa wort Slott Frederichsborg den 3 Aprilis Anno 1642. Wnder wort Zignett.

Christian.

Udskrift til Biskop Hans Michelsen.

Orig. i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 5. Vedlagt er den paa-beraabte Erklæring, dat. 30 Marts 1642, hvori ovenstaaende Ordning anbefales »uanset at Herrested og Ellested hidtil har haft een Præst, og Gislev og Ryslinge en anden».

7.

Erklæring fra Hr. Mogens Kaas, Lensmand i Nyborg, og Biskop D. Hans Michelsen angaaende Adskillelsen af Herrested og Ryslinge Sogne.

Eftersom Kgl. Maj.s naadigste Befaling, dat. Kbhvns Slot d. 16 Juni 1642, er os til Hænde kommen, formel-dendes, at eftersom Hs. Kgl. Maj. naadigst nogen Tid for-leden for godt haver anset at annexere Ellested og Gislev, saa og Ryslinge og Herrested Sogne, og Hs. Kgl. Maj. naad. erfarer, at ærl. og velb. Mand Frantz Povisk til Ravnholt skal have Jus til Herrested Kirke, hvorover ærl.

og velb. Mand Niels Trolle til Trolholm og Erik Kaas til Lindskov underdanigst ere begjærendes, at Ryslinge, som er deres Sognekirke, af sin egen Præst maatte betjenes, paa det de selv kunde dertil kalde en Præst, naar samme Kald ledigt bliver: Da er det højsthem. Kgl. Maj.s naad. Befaling, at vi os med forderligste skulle erklære, om for^{ne} Ryslinge og Herrested vel kan separeres og herefter, naar den Præst, dennem nu begge betjener, ved Døden afgaar, hver af dennem ved sin egen Præst betjenes. Saa have vi samme Kgl. Maj.s naadigste Befaling underd. at efterkomme begge forbemeldte Sognes Lejlighed erfaret og saaledes befunden, at Herrested Sogn haver stedse af Arildstid haft sin egen Sognepræst, indtil for en 17 Aar siden, da blev det først annexeret til Ellested Sogn, og nu næst forgangen Paaske til Ryslinge Sogn. Men Ryslinge Sogn haver for langsommelig Tid for sin Ringheds Skyld været til Ellested annexeret. Derfor synes os, at Herrested Sogn kunde endnu alene af sin egen Præst betjenes, Ryslinge Sogn i lige Maade af en Præst betjenes, dersom de gode Mænd, som deres Separation ere begjærendes, ville lægge noget til samme deres Sognepræsters Løns Forbedring; og at Kgl. Maj. vilde naadigst bevilge, at samme Præster til Herrested og Ryslinge maatte begge være om een Skat at udlægge, saa ofte den paabydes, efterdi der gaar nu ikke uden een Skat af begge Sogne. At dette er efter Kgl. Maj.s naadigste Befaling vores underdanigste Erklæring, bekjende vi med vores egne Hænder underskrevne. Datum Nyborg Slot den .. Julii 1642.

Udkast med Biskop Hans Michelsens Haand i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 11.

8.

Christian den fjerde (osv.). Wor sønderlige Gunst thilforn. Wiider, efftersom vi for nogen tid forleden naadigst haffuer for got anseet, at Ryslinge og Herrested Sogner i wortt Land Fyen schulle annexeres, och oss elschelig Niels Trolle til Throlholmb, Befallingsmand paa

wor Gaard udj Roschilde, sambt Erich Kaas till Lindschouff, vore Mend och Thienere, nu vnderdanigst haffuer veret begierendes, att Ryslinge, som er deris Sognekerche, aff sin egen prest maatte betiennis, paa [det] at de selff dertill kunde kalde en prest, naar Kaldet ledigt bliffner: Da effterdj vj aff eders vnderdanigst Erklering forfare, forbe^{te} Ryslinge Sogen aff sin egen prest vell at kunde betienis, naar den gamble Prest, som nu er i Herrested, ved døden affgaar, dersom forskreffne Niels Throlle och Erich Kaass, som denne Separation begierer, selff Sogneprestens løn ville noget forbedre, och vj der hoes ville beuilge, att begge presterne aff Herrested och Ryslinge motte begge vere om en Schatt at vdlegge, saa ofte dend paabydes: Ere vj naadigst tillfrids, at begge forskreffne Sogner effter dend gamble Prestis i Herrested hans død huer aff en præst maa betienis, saa och begge presterne, naar schatt paabydis, om en schatt maa vere at vdlegge, effterdj der nu aff begge Sogner iche gaar uden en schatt. Dog at i Acht haffuis, at presten i Ryslinge noget aff forbe^{te} Niels Throlle och Erich Kaass eller deris Arffuinger bliffuer thillagt, saa hand sig nødtørffteligen kunde wnderholde. Dermed (osv.). Schreffuett paa vor Slott Kiøbenhauffn den 29 Aprilis Anno 1643. Wnder wortt Zignet.

Christian.

Udskrift: Os elschelig erlig och welbiurdig Her Mogens Kaass thil Støffringgaard, Rider, wor Mand, Raad och Embidsmand paa vortt Slott Nyborig, och D. Hans Michelsen, Superintendent offuer Fyens Stift.

Orig. i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 14.

9.

1648, 28. Januar. (Frederiksborg). Kong Christian IV forunder Kansler Hr. Christian Thomesen og hans Arvinger og Efterkommere paa hans Sædegaard Lykkesholm Patronatsretten til Gislev Kirke.

Afskrift i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 18. Smst. Nr. 10 findes Kongens Befaling af 13. Decbr. 1647 til Hr. Mogens Kaas og Biskop Hans Michelsen om at afgive Erklæring angaaende Kanslerens Andragende om denne Patronatsret, tilligemed Erklæringen og andre Dokumenter vedrørende Sagen.

10.

1679, 30. April. (Kjøbenhavn). Kong Christian V afhænder for 250 Rdl. Patronatsretten til Ellested Kirke til Erik Sehested til Lykkesholm, Krigskommissær i Fyn.

Afskrift i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 18.

11.

1733, 5. November. (Lykkesholm). Th. Adeler (Etatsraad) tilskriver Biskop Chr. Ramus, at han ifølge Forord. af 8 Nov. 1726 i sin Tid havde meddelt baade Kancelliet og afd. Biskop Lodberg, at han med Lykkesholm Gaard og Gods ogsaa havde købt Gislev og Ellested Kirker, ligesom han senere med kgl. Konfirmation havde kaldet Hr. Povl Haagerup til Præst smst. Da han imidlertid ikke havde modtaget nogen Tilstaaelse for den gjorte Anmeldelse, udbeder han sig en saadan.

Orig. i Fyns Bispearkiv, Gudme Hrd. 31.